

ERIK HØRLYCK

**TOTAL
ENTREPRISE**

**JURISTFORBUNDETS
FORLAG**

TOTALENTREPRISE

er sat med Times og trykt i
Gullanders Bogtrykkeri a-s, Skjern
Bogbinderarbejdet er udført af
Durland & Co. Bogbinderi, København
Omslaget er tilrettelagt af
Rita Heisselberg

ISBN 87-574-3280-5

Forord

Totalentreprise er et fænomen, der er præget af modsætninger. Man møder både den opfattelse, at totalentreprise er fremtidens entrepriseform, og at totalentreprise sætter byggeriets udvikling i tvivl. Man møder ligeledes på samme tid den opfattelse, at totalentreprise reguleres af almindelige entrepriseretlige regler, og den opfattelse, at anvendelsen af totalentrepriseformen fundamentalt ændrer retsstillingen.

Den rette synsvinkel er nok, at totalentreprise i sammenligning med traditionelle entrepriseformer har fordele og ulemper, der medfører at denne form i visse tilfælde er egnet og i andre tilfælde er mindre egnet, samt at totalentrepriseformen i nogle, men ikke i andre henseender er underkastet særlige regler.

Denne bog er tilblevet på grundlag af et ønske om at bidrage til en nødvendig analyse og afklaring af totalentreprisensystemet som et nyt fænomen. Når den fremkommer nu, beror det navnlig på, at der inden senere tid er afsagt flere voldgiftskendelser, der på betydelig måde belyser retstilstanden.

Fremstillingen knytter sig nøje til systematikken i Almindelige betingelser for arbejder og leverancer i bygge- og anlægsvirksomhed. Ikke fordi denne systematik er særlig fremragende, men fordi den er velkendt og derfor vil være let at arbejde med for bogens brugere. De enkelte afsnit (paragrafferne) omhandler de problemstillinger, der omfattes af de korresponderende paragraffer i AB. Afvigelser om økonomi og tvister er dog ikke inddraget i fremstillingen, da det i så henseende ikke skønnes at foreligge særlige totalentrepriseproblemer.

Denne udlæg gengives et udkast til Almindelige betingelser for totalentrepriser som udtryk for en tilpasning til AB's regler til totalentrepriseformen. Dette udkast er tænkt som et oplæg til nærmere overvejelser, men kan iøvrigt umiddelbart inddrages som en bestanddel af en totalentreprisekontrakt.

Århus, den 11. 8. 1980
1980

Edvard Heide

Indhold

A AFTALEGRUNDLAGET	11-44
1 Indledning	11
Totalentreprisebegrebet	11
Tilgrænsende entrepriseformer	16
Entreprenørrådgivning	17
Retskilder	21
2 Bygherrens udbud	23
Udbudsmaterialets indhold	23
Totalentreprisekonkurrencer	25
Risikoen for uforudsete vanskeligheder	27
3 Entreprenørens tilbud	32
Tilbudsafgivelsen	32
Betaling for tilbudsprojektering m.v.	33
4 Totalentrepriseforfølgelsen	35
Accept – kontrakt	35
Kontraktfortolkning	36
Projekteringsaftaler	37
Aftaler med underentreprenører og leverandører	40
5 Fejl og uoverensstemmelser i grundlaget for aftalen ..	41
Fejl i udbudsmaterialet	41
Korrektion af aftalte vilkår	43
B ENTREPRISENS UDFØRELSE	45-60
6 Entreprisens omfang og art	45
Detailprojektering	45
Tidsmæssige vilkår	47
Kvalitet og kvantitet – bydelser	48

Bygherrens egne ydelser	50
Andre entreprenører	50
Bygherreleverancer	52
§ 8. Forandring i entreprisen	54
Merydelser og mindreydelser	54
Betalingsregulering	57
§ 9. Fortidsminder	60
C. REPRÆSENTATION OG SAMVIRKE	61-68
§ 10. Tilsyn	61
Udførelse af tilsyn	61
Særligt om bygherretilsyn	62
§ 11. Byggemøder	63
Indkaldelse og afvikling	63
Byggemødereferater	65
§ 12. Entreprenørens personale	66
§ 13. Bygherrens og entreprenørens ophold i udlandet	67
§ 14. Samvirke med andre entreprenører	67
D. TIDSRISTER	69-77
§ 15. Entreprenøren	69
Forlængelse af tidsfristerne	69
Forandringer af arbejdet	71
Forsinkelse af andres leverancer eller arbejdsydelser ..	72
Force majeure	73
Usædvanligt vejrlig	74
Offentlige pålæg – myndighedsbehandling	74

16. Bygherren	75
Bygherrens tidsfristforlængelse	75
I AFLEVERING	78-80
17. Aflevering	78
Afleveringsbegrebet	78
Afsnitsvis aflevering	79
Afleveringsforretning	80
I ANSVAR OG RISIKO, BORTSET FRA OPHÆVELSE	81-105
18. Hovedregel mellem bygherre og entreprenør	81
Misligholdelse	81
Flere skadevoldere. Egen skyld	83
Reklamation og forældelse	87
Skade på andres ejendom	88
19. Entreprenørens forsinkelsesansvar	88
Ansvarsgrundlag	88
Særligt om dagbøder	90
Særligt om erstatning	91
20. Bygherrens forsinkelsesansvar	92
Ansvarsgrundlag	92
Erstatningsansvaret	93
21. Mangelsansvar indtil afleveringen og ved afleveringen ..	94
Risikoovergang	94
Ansvarsgrundlag	95
Afhjælpningsansvaret	97
Forsikring	98

§ 22. Mangelsansvaret efter afleveringen	100
Ansvar i afhjælpningsperioden	100
Ansvar for skjulte mangler	103
Erstatningsansvaret	104
G. OPHÆVELSE	106-110
§ 23. På grund af forsinkelse eller arbejdets udførelse	106
Hævebetingelserne	106
Benyttelse af entreprenørens materialer, materiel og projekt	107
Hæveopgøret	108
Totalentreprenørens ophævelse	109
BILAG	111-138
Almindelige betingelser for arbejder og leverancer i bygge- og anlægsvirksomhed	111
Udkast til Almindelige betingelser for totalentrepriser	128
Bemærkninger til udkastet	131
Licitationsloven	136
REGISTRE	139-143
Forkortelser	139
Fortegnelse over litteratur	140
Domsregister og register over voldgiftsafgørelser	141
Sagregister	142